

KS. JAN WAWRZYNOWICZ (1882-1940)

Urodził się 20 grudnia 1882 roku w Teodozwie. Jego ojcem był Franciszek Wawrzynowicz, a matką Elżbieta z domu Kubacka p.v. Klupś. Wawrzynowicze mieli siedem córek oraz trzech synów – Jana, Wincentego (gospodarował w Teodozwie) i Franciszka (najmłodszego, urodzonego w 1901 roku). Elżbieta Wawrzynowicz miała jeszcze dwóch synów z pierwszego małżeństwa. Rodzina była włościańska, a jedynym dzieckiem kształconym był Jan.

W 1905 roku Jan zdał egzamin dojrzałości w Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu, po czym studiował nauki teologiczne w seminariach w Poznaniu i Gnieźnie. Święcenia kapłańskie przyjął 14 lutego 1909 roku. Kilka tygodni później został skierowany na wikariat w Wieleniu, a następnie w Kcyni. W 1912 roku przeniesiono go do Środy. Był tam wikariuszem i mansjonarzem do roku 1913. Następnie przeszedł na takie same stanowiska do Murzynowa Kościelnego, z jednoczesnym zarządzaniem sąsiednią parafią w Bardzie. Od 1919 roku do sierpnia 1940 roku był proboszczem w Wenecji w dekanacie znińskim. W pogranicznej parafii wieleńskiej przyczynił się (wg „Kurieria Poznańskiego”) do podtrzymywania ducha narodowego ludności polskiej. Został tam wybrany do zarządu Banku Ludowego.

Wyróżniał się też aktywnością w Środzie, gdzie m.in. 5 maja 1912 roku uczestniczył w uroczystości ku czci Zygmunta Krasińskiego. Wszedł w skład zarządu powołanej 30 grudnia 1912 roku Spółki „Rolnik” w Środzie. W tamtym czasie zaczął współpracę z Towarzystwem Czytelni Ludowych, będąc wówczas (1912) członkiem komisji ocen zarządu TCL w Wenecji. Odnowił miejscowy kościół i ozdobił polichromią, ufundował nowe organy i dzwony (dzwony te wystawiane były jako dzieło ludwisarskie na Pewuce w Poznaniu). Założył 15-morgowy park nad jeziorem nieopodal Wenecji. Poza tym uruchomił fabryczkę trzciny sufitowej, wykorzystując trzcinę z jeziora i dając zatrudnienie bezrobotnym. Zarządzał ponadto parafią w Ostrowcach, przywróconą w 1925 roku. Zakupił grunt pod budowę kościoła. Był patronem Stowarzyszenia Młodych Polek w Biskupinie.

26 sierpnia 1940 roku został aresztowany przez niemieckie władze okupacyjne. Początkowo przebywał w obozie przejściowym w Szczeglinie. Trzy dni później trafił do obozu koncentracyjnego w Oranienburg-Sachsenhausen, gdzie zginął 13 października 1940 roku.